

РЕШЕНИЕ

№ 34405

гр. София, 21.10.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 63 състав, в
публично заседание на 08.10.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Димитрина Петрова

при участието на секретаря Десислава Лазарова, като разгледа дело номер **4447** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК), във вр. с чл. 10а, ал. 1 и, ал. 4 от Закона за чужденците в Република България (ЗЧРБ). Образувано е по жалба на Н. А. М. /N. A. M./, [дата на раждане], гражданка на С. арабска република, чрез адв. Б. П. Б. – САК, против отказ за издаване на виза за дългосрочно пребиваване (виза тип "D") от 08.04.2025г. по заявление, подадено на 26.02.2025г., постановен от завеждащ консулска служба /КДЛ/ в Посолство на Република България в [населено място], Х. кралство Й.. В жалбата се твърди, че отказът за издаване на виза е незаконосъобразен поради неспазване на установената форма, допуснати съществени нарушения на административнопроцесуалните правила и противоречие с материалноправните разпоредби на закона - основания по чл. 146, т. 2, т. 3 и т. 4 АПК. Според страната актът не отговаря на изискванията за формата по чл. 59, ал. 2 АПК - не е мотивиран. Твърди още, че административният орган не е спазил задължението си по чл. 35 от АПК да изясни всички релевантни за случая факти и обстоятелства. Изтъква, че с отказа се засягат права и свободи, гарантирани от чл. 8 на Европейската конвенция за защита правата на човека (ЕКПЧ), тъй като държавните власти, чрез неправилно тълкуване на закона недопустимо са се намесили в личния му и семеен живот. Позовава се и на нарушение на чл. 3 § 2 от Директива 2004/38/ЕО. Моли оспореният отказ да бъде отменен и преписката да бъде върната за ново разглеждане на искането му за виза за дългосрочно пребиваване. Претендира присъждане на направените разноски.

В съдебно заседание, жалбоподателят не се явява, представлява се от адв. Б., който поддържа жалбата по изложените в нея съображения. Претендира присъждане на разноски, за които представя списък.

Ответникът, консулско длъжностно лице при Посолството на Република България в [населено място], Х. кралство Й., чрез упълномощен юрисконсулт А., чрез процесуалния си представител, в съдебно заседание оспорва жалбата като неоснователна и недоказана, като излага съображения за това. Прави възражение за прекомерност на претендираното адвокатско възнаграждение.

Софийска градска прокуратура, редовно призована, не се представлява и не изразява становище по жалбата.

Съдът, след като прецени събраните по делото доказателства, прие за установено от фактическа страна следното:

Със заявление за издаване на виза от 26.02.2025г. жалбоподателката Н. А. М. /N. А. М./, [дата на раждане], гражданка на С. арабска република, е подала в Посолството на Република България в А., Й., искане за издаване на виза за дългосрочно пребиваване тип Д. В заявлението жалбоподателката е посочила, че е омъжена, целта на пътуването е събиране на семейство, име и адрес на канещото лице - Ж. Б. Х..

Към заявлението от страна на апликанта пред административния орган са представени: Решение № 8629/14.08.2024г. на председателя на ДАБ при МС, с което разрешава на Ж. Б. Х., сирийски гражданин от мъжки пол с предоставен хуманитарен статут в Република България (Решение № 5174/04.04.2024г.) да се събере на територията на Република България със своята съпруга Н. А. М. и със своите деца: М. Б. Ж. и Ю. Б. Ж..

Извадка от регистъра на дирекция „Гражданско състояние“ на сирийските граждани, което установява роднинската връзка между горепосочените лица.

На 08.04.2025г. е издаден оспорваният отказ за издаване на виза тип „Д“ от компетентно длъжностно лице в Посолството на Република България в А.. Като правно основание е отбелязано „чл. 10, ал. 1, т. 22 ЗЧРБ“ и допълнителни бележки- „Има данни, че целта на влизането му може да използва страната като транзитен пункт за миграция към трета страна“.

По делото е представена административната преписка по издаване на оспорения акт в цялост, както и допълнително ангажираните писмени доказателства от страните.

От ответника е представена заповед № 1/26.01.2025г. на посланика в Посолство на Република България А., с което упълномощава, считано от 26.01.2025г. М. Д. Г.-втори секретар, завеждащ Консулска служба и МОЛ в ДП-А., като компетентно длъжностно лице по съставянето, подписването и връчване на откази за издаване на визи. Посочено е, че при отсъствие на оправомощеното консулско длъжностно лице формулярите да се съставят, подписват и връчват от заместника му. Представена е и заповед № 95-00-26/16.01.2025г. на Министъра на външните работи относно компетентността на ръководителите на дипломатическите и консулските представителства на Р. България да определят с писмена заповед консулските длъжностни лица в съответното представителство, които да издават разрешения, респ. откази за виза.

В хода на съдебното производство жалбоподателят представя и са приети от съда следните писмени доказателства: Заповед на постоянния секретар на М., с която се предоставя наличната в М. обществено достъпна информация относно броя на заявленията за издаване на Виза за дългосрочно пребиваване в периода 01.01.2025-30.07.2025 с цел събиране на семейство, подадени от сирийски граждани, чиито роднини имат получена международна закрила по смисъла на ЗУБ в България, в Посолството на Република България в А., Й., в А., Република Т. и в И., Република Т.. Предоставят се и данни относно броя на делата пред административните съдилища срещу откази за издаване на дългосрочни или краткосрочни визи за периода 01. 01.2025-30.07.2025, както и за периода 01.01.2024-31. 12. 2024; трудов договор, по който страна е съпруга на жалбоподателката; застрахователна полица на съпруга на жалбоподателката Ж. Б. Х.; декларация съгласно пар. 1, т. 20 от Допълнителните разпоредби на ЗЧРБ, подписана от Е. Ц., в която заявява съгласието си

жалбоподателката и семейството и да живеят и да бъдат регистрирани в негов апартамент, находящ се в [населено място], бул. „К. М. Л.: № 122А, вх. В, ет. 5, ап. 18.

При така установеното от фактическа страна, съдът прави следните правни изводи:

Жалбата е подадена в срока по чл. 149, ал. 1 от АПК от лице с право и интерес от оспорване срещу утежняващи индивидуални административни актове, които подлежи на пряк съдебен контрол на основание чл. 10а, ал. 4 ЗЧРБ, тъй като се касае за засягане на основни права и свободи на ЕКПЧ, а именно чл. 8 от конвенцията, посочено с жалбата. Същата е процесуално допустима, разгледана по същество, жалбата е основателна.

Съгласно разпоредбата на чл. 168 от АПК, извършвайки контрол за законосъобразност на обжалвания акт, съдът не се ограничава с основанията, посочени от оспорващия, а е длъжен въз основа на представените доказателства да провери законосъобразността на оспорения акт на всички основания по чл. 146 от АПК.

В конкретния случай между страните няма спор, а и от приложените по делото писмени доказателства е видно, че отказът, предмет на делото, е издаден от компетентен орган. Към датата на издаване на отказа министърът на външните работи със заповед № 95-00-26 от 16.01.2025г. е възложил на ръководителите на дипломатическите и консулските представителства на Република България да определят с писмена заповед консулските длъжностни лица в съответното представителство, които да съставят, подписват и връчват/съобщават на заинтересованите лица формулярите по образец, съгласно приложение № 7 към чл. 34, ал. 1 и приложение № 8 към чл. 34, ал. 2 от НУРИВОВР. Отказът, предмет на делото, е издаден от М. Д. Г.- втори секретар, завеждащ Консулска служба и МОЛ в ДП-А., който с нарочна заповед № 1/26.01.2025г. на посланика в Посолство на Република България А., е определен за компетентно длъжностно лице по съставянето, подписването и връчване на откази за издаване на визи.

Условията и редът, при които чужденците могат да влизат, да пребивават и да напускат Република България са регламентирани в Закона за чужденците в Република България. Едно от изискванията за легално влизане в страната на чужденец, който не е гражданин на ЕС, е да притежава виза и това изискване е валидно по отношение на жалбоподателя. Видовете визи, посочени в чл. 9а от ЗЧРБ, се издават от дипломатическите и консулските представителства на Република България - чл. 9г от ЗЧРБ и чл. 10, ал. 1 от НУРИВОВР. Видно от заявлението, жалбоподателката е поискала издаване на виза за дългосрочно пребиваване в Република България вид "D" с цел събиране на семейството. Редът за издаване на визи е регламентиран в Наредбата за условията и реда за издаване на визи и определяне на визовия режим (НУРИВОВР). Съгласно чл. 34, ал. 1 от НУРИВОВР не се издава виза на чужденец, когато е налице едно от основанията, посочени в чл. 10 ЗЧРБ. За отказа се съставя формуляр в два екземпляра съгласно образец (приложение № 7), който се подписва от ръководителя на дипломатическото или консулското представителство, като в него се вписва законното основание за отказ, без да се вписват съображения, засягащи интересите на националната сигурност и се удостоверява датата на връчване/изпращане на заинтересуваното лице.

В разглеждания случай, правното основание за постановения отказ е чл. 10, ал. 1, т. 22 от ЗЧРБ. В цитираната т. 22 е предвидено, че се отказва издаване на виза или влизане в страната на чужденец, когато целта на влизането му е да се използва страната като транзитен пункт за миграция към трета държава.

Съдът констатира, че оспореният отказ е издаден при нарушение на изискването за форма, уредено в чл. 59, ал. 2, т. 4 от Административнопроцесуалния кодекс. Според тази разпоредба административният акт в писмена форма трябва да съдържа изложение на фактическите и правните основания за издаването му. Тези елементи от акта имат за цел да разкрият волята на

административния орган и обстоятелствата, които стоят в основата на постановяването на акта. Включените мотиви подпомагат жалбоподателя да организира своята защита и съответно съда – да упражни надлежно съдебен контрол върху законосъобразността на акта.

В обжалвания акт е посочена формално и единствено разпоредбата на чл. 10, ал. 1, т. 22 от Закона за чужденците в Република България. Неясно е на каква фактическа основа органът е приел, че жалбоподателката възнамерява да използва България като транзитен пункт към трета държава. В съдържанието на акта липсват конкретни мотиви, обосноваващи този извод. В конкретния случай, административният орган изобщо не е взел предвид, наличието на стабилен административен акт – Решение № 8629/14.08.2024г. на председателя на ДАБ при МС, с което разрешава на Ж. Б. Х., сирийски гражданин от мъжки пол с предоставен хуманитарен статут в Република България (Решение № 5174/04.04.2024г.) да се събере на територията на Република България със своята съпруга Н. А. М. и със своите деца: М. Б. Ж. и Ю. Б. Ж.. В тази връзка, съдът счита, че безспорно е доказана родствената връзка между Ж. Б. Х., Н. А. М. и техните деца: М. Б. Ж. и Ю. Б. Ж., като тази връзка е преценена освен това и при издаването на решението за събиране на семейството.

С оглед изложеното се прави извода, че отказът е бланкетен, като позоваващ се единствено на правната норма, което е необосновано. Когато се отказва предоставянето на определено право следва за лицето да е ясна причина за това, конкретната такава, съотносима към неговата хипотеза. Не може мотивите да се дописват в хода на производството по оспорване на отказа. Същите е желателно да са изложени в самия акт, но могат и в отделно становище към преписката да се намира, което конкретно не е така. Следователно отказът е незаконосъобразен, поради което трябва да се отмени и преписката да се върне на ответника за ново разглеждане на заявлението с обсъждане на събраните доказателства.

В заключение следва да се допълни, че доказателствената тежест – за това, че има причини за отказ е на ответника. Той следва да установи, както предпоставките по чл. 10, ал. 1, т. 22 от ЗЧРБ. Не е спорно, че отказът за издаване на виза от типа на процесната се съставят на формуляр по образец, съгласно Приложение № 7 към чл. 34, ал. 1 от Наредбата за условията и реда за издаване на визи и за определяне на визовия режим (НУРИВОВР). Изложеното обаче не означава, че не трябва да има мотиви на база представените документи, които да обосноват посочено правно основание. Неизлагането на конкретни мотиви е в нарушение на императивната норма на чл. 59, ал. 2, т. 4 АПК. В този смисъл е и съдебната практика по идентични основания за отказ, че "визираните в акта законови норми са общо и бланкетно формулирани, а при постановяването му неговият издател е задължен да изпълни с конкретно съдържание визираните нормативни текстове, като следва да формулира ясно и недвусмислено относимите факти, които касаят заявителя, а не такива по принцип. В този смисъл е и разпоредбата на чл. 34, ал. 1 от Наредбата за условията и реда за издаване на визи и определяне на визовия режим (Наредбата), в която изрично е регламентирано нормативното изискване за мотивиране на отказа". В този смисъл е Решение № 9392 от 13.07.2020г. на ВАС по адм. д. № 12417/2019г., IV о., Решение № 5447 от 28.04.2021г. на ВАС по адм. д. № 2641/2021г., IV о.

С оглед изложеното, постановявайки оспорения административен акт, адм. орган е нарушил основен принцип в административното правораздаване, заложен в чл. 6 от АПК, а именно: принципа на съразмерност, изразяващ се в следното – адм. акт и неговото изпълнение не могат да засягат права и законни интереси в по-голяма степен от най-необходимото за целта, за която актът се издава. Освен това административните органи трябва да се въздържат от актове и действия, които могат да причинят вреди, явно несъизмерими с преследваната цел.

С оглед изложеното, преписката следва да бъде върната на компетентния административен орган

със задължителни указания за тълкуване и прилагане на закона. Административният орган следва да обсъди писмените доказателства, които очертават условията и целта на пребиваването на жалбоподателя в България, и да прецени дали те отговарят на законовите изисквания. Необходимо е да бъде установено дали представените сведения от жалбоподателя доказват реално целта на пътуването му и намерението на жалбоподателя.

При този изход на делото, съгласно разпоредбата на чл. 143, ал. 1 от АПК, на жалбоподателя се дължи възстановяването на направените разноски за заплащане на адвокатско възнаграждение по договор за правна защита и съдействие от 16.04.2025г. в размер на 1075,69 лева, за което са представени доказателства за изпълнение и което съдът намира за съответно на процесуалната активност, а и на фактическата и правна сложност на делото.

Водим от горното и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, Административен съд София-град, I отделение, 63-ти състав,

РЕШИ:

ОТМЕНЯ по жалба на Н. А. М. /N. A. M./, [дата на раждане] , гражданка на С. арабска република, отказ за издаване на виза за дългосрочно пребиваване (виза тип "D") от 08.04.2025г. по заявление, подадено на 26.02.2025г., постановен от завеждащ консулска служба в Посолство на Република България в [населено място], X. кралство Й..

ИЗПРАЩА преписката на завеждащ консулска служба в Посолство на Република България в [населено място], X. кралство Й. за ново произнасяне по заявлението за виза на Н. А. М. /N. A. M./, [дата на раждане] , гражданка на С. арабска република, при спазване на указанията по тълкуване и прилагане на закона, дадени в мотивите на настоящото решение.

ОСЪЖДА Министерството на външните работи да заплати на Н. А. М. /N. A. M./, [дата на раждане] , гражданка на С. арабска република, разноски по делото в размер на 1075,69 (хиляда седемдесет и пет лева и 69ст.) лева.

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщението до страните.

СЪДИЯ: